

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Γ. ΓΑΚΙΔΗΣ

Δικηγόρος

Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλους 14, ΤΚ 54623, τηλ. 2310277178, fax 2310235700, e-mail: gakidis1@otenet.gr

ΠΡΟΣ: Τον Πρόεδρο της Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε.

κ. Γρ. Γρηγορόπουλο

Θεσσαλονίκη 6. 11. 2009

Κ. Πρόεδρε,

Σημειώνω, ακολούθως, τις παρατηρήσεις μου επί του τελικού «ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΝΙΑΙΑΣ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ» (εφεξής «Σχέδιο»), ακολουθώντας τη σειρά των άρθρων του:

Άρθρο 2 (ΣΚΟΠΟΣ)

Όπως προκύπτει από τους σκοπούς της Οργάνωσης δεν πρόκειται για σωματείο εργοληπτών δημοσίων έργων αλλά εν γένει κατασκευαστών (δημόσιων ή ιδιωτικών) έργων (γενικά οι λέξεις «δημόσιο έργο» απουσιάζουν από το Σχέδιο). Για την ακρίβεια το Σχέδιο δεν οργανώνει την ενοποίηση των εργοληπτικών οργανώσεων και επιχειρήσεων δημοσίων έργων αλλά δημιουργεί ένα νέο σωματείο, με ευρύτερους σκοπούς, στο οποίο οι εργολήπτες δημοσίων έργων θα αποτελούν ένα μέρος (είναι, δε, άγνωστο αν θα αποτελούν την πλειοψηφία ή τη μειοψηφία των μελών του σωματείου, βλ. και κατωτέρω τις παρατηρήσεις μου στο άρθρο 3).

Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται και ρυθμίζεται (αν και πρόκειται για σχέδιο καταστατικού ΕΝΙΑΙΑΣ Οργάνωσης) η περίπτωση συγχώνευσης «με οποιαδήποτε άλλη υφιστάμενη Πανελλήνια Εργοληπτική Οργάνωση, με απορρόφηση αυτής». Μάλιστα, προβλέπεται ότι η λύση της άλλης Οργάνωσης θα γίνει «δια της απορροφήσεως». Κατά την άποψή μου δεν θα έπρεπε να γίνεται αναφορά σε συγχωνεύσεις με άλλες υφιστάμενες Οργανώσεις: τα μέλη αυτών οφείλουν να

εγγράφονται στην ενιαία Οργάνωση όπως ακριβώς καλούνται να εγγραφούν τα μέλη των Συνδέσμων της ΠΕΣΕΔΕ (και ΣΑΤΕ, ΠΕΔΜΗΕΔΕ), δηλαδή ατομικώς. Το γεγονός ότι ακολουθείται διαφορετική διαδικασία (συγχώνευση) εγκυμονεί κινδύνους αλλαγής ουσιαστών όρων του Σχεδίου (εκπροσώπηση μελών, συγκρότηση Δ.Σ. κ.ο.κ.). Σημειώνω, επίσης, ότι η πρόβλεψη του άρθρου ότι η απόφαση για τη συγχώνευση με άλλη Εργοληπτική Οργάνωση λαμβάνεται από τη Γενική Συνέλευση «με τη συνήθη απαρτία και πλειοψηφία» έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 30 παρ. 2 του Σχεδίου, με το οποίο προβλέπεται ότι «Για τη λήψη απόφασης για ..... τη συγχώνευση της Οργάνωσης απαιτείται απαρτία του ημίσεος των ταμιακώς τακτοποιημένων μελών και πλειοψηφία των τριών τετάρτων τουλάχιστον των παρούσων κατά τη Γ.Σ. ψήφων».

Άρθρο 3 (ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ)

Τακτικά μέλη της Οργάνωσης (υπό την έννοια των μελών που έχουν πλήρη δικαιώματα) είναι οι επιχειρήσεις (ατομικές ή εταιρικής μορφής) «που είναι γραμμένες στα επίσημα μητρώα κατασκευαστικών επιχειρήσεων της πολιτείας και αφορούν στην κατασκευή έργων (με υφιστάμενη επωνυμία ΜΕΕΠ ή ΜΗΚΙΕ ή πιθανόν αντίστοιχη που ήθελε μελλοντικά προκύψει)». Τακτικά μέλη ονομάζονται, κατά το Σχέδιο, και «όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι γραμμένα σε αντίστοιχα μητρώα εμπειρίας κατασκευής έργων (ΜΕΚ ή οποιοδήποτε αντίστοιχο προκύψει μελλοντικά) και στελεχώνουν επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου». Όμως πρόκειται για μέλη περιορισμένων δικαιωμάτων αφού εκλέγουν και εκλέγονται μόνο στα Τοπικά Τμήματα (άρθρο 35 παρ. 14 τελ. εδ. του Σχεδίου).

Η πρόβλεψη του συγκεκριμένου άρθρου, ότι με τη δημιουργία επίσημου Μητρώου κατασκευαστών ιδιωτικών έργων (ΜΗΚΙΕ ή άλλης ονομασίας) τα μέλη του εγγράφονται ως τακτικά μέλη στην Ενιαία Οργάνωση χωρίς να είναι γνωστό α) ποιες επιχειρήσεις και υπό ποιες προϋποθέσεις θα εγγράφονται στο υπόψη Μητρώο, β) ποιο θα είναι το πλήθος τους και εάν θα αποτελούν την πλειοψηφία ή τη μειοψηφία στην Ενιαία Οργάνωση και στα Τοπικά Τμήματα, γ) πώς θα καταταχθούν στην Ενιαία Οργάνωση και ποιος θα είναι ο αριθμός των ψήφων τους, ιδίως εάν δεν υπάρχει αντιστοιχία τάξεων με το ΜΕΕΠ, δ) ποιος θα είναι τελικά ο αριθμός των ψήφων των μελών της Ενιαίας Οργάνωσης που θα είναι, ενδεχομένως,

εγγεγραμμένα σε δύο Μητρώα κ.ο.κ., θεωρώ ότι διακινδυνεύει τα συμφέροντα των εργοληπτικών επιχειρήσεων δημοσίων έργων.

Ως προς την πρόβλεψη ότι «Εφόσον δεν έχει συσταθεί Τοπικό Τμήμα, η εγγραφή [του νέου μέλους] γίνεται στα γραφεία της έδρας της οργάνωσης» παρατηρώ, καταρχήν, ότι δημιουργείται ζήτημα με τα ΜΕΚ: θα είναι εγγεγραμμένα στην Ενιαία Οργάνωση ως «τακτικά μέλη» αλλά δεν θα έχουν κανένα δικαίωμα ψήφου; Η «εγγραφή [μελών] στα γραφεία της έδρας της οργάνωσης» αν νοείται ως εγγραφή απευθείας στην Οργάνωση και όχι σε Τοπικό Τμήμα θα δημιουργήσει σοβαρότατα προβλήματα τόσο σε βασικές αρχές του Σχεδίου (π.χ. κατανομή ψήφων, εκλογή οργάνων) όσο και σε επιμέρους άρθρα του (π.χ. πόροι – βλ. κατωτέρω παρατηρήσεις στο άρθρο 5).

Άρθρο 4 (ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ)

Η υποχρεωτικά αυτοπρόσωπη παρουσία των φυσικών προσώπων στη Γ.Σ., λαμβανομένου υπόψη του φαινομένου της μη συμμετοχής των μελών στις Γενικές Συνελεύσεις, δημιουργεί ζήτημα επίτευξης απαρτίας ή, χειρότερα, εξαιτίας της μεγαλύτερης ευχέρειας –λόγω αντιπροσώπευσης τους- των εταιριών, ιδίως εκείνων που εδρεύουν στην Αθήνα, μπορεί να οδηγήσει σε Γενικές Συνελεύσεις μη αντιπροσωπευτικές της δυναμικής των Ομάδων Ομοειδών Επαγγελματικών Συμφερόντων εντός της Ενιαίας Οργάνωσης.

Άρθρο 5 (ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ)

Δεν διευκρινίζεται εάν το ποσοστό των πόρων που θα χορηγείται στα τοπικά τμήματα θα προέρχεται από όλους τους πόρους της Οργάνωσης (α' έως ε') ή μόνο από τους πόρους α' (δικαίωμα εγγραφής) και β' (ετήσια εισφορά των τακτικών μελών) ούτε ρυθμίζεται το θέμα της κατανομής του ως άνω ποσοστού στα Τοπικά Τμήματα (ούτε με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού Λειτουργίας των Τμημάτων διευκρινίζονται τα ανωτέρω). Το ζήτημα έχει να κάνει με τα υπάρχοντα ταμεία των ΠΕΣΕΔΕ, ΣΑΤΕ και ΠΕΔΜΗΕΔΕ, κυρίως, αλλά και των Συνδέσμων (τα οποία θα αποτελέσουν, προφανώς, πόρους της περίπτωσης γ'). Περιπλέκεται, δε, εάν ένα μέρος των τακτικών μελών είναι εγγεγραμμένο απευθείας στην Οργάνωση και όχι και σε Τοπικό Τμήμα.

**Άρθρο 6 (ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ -ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΑ -ΤΟΠΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ) και
Άρθρο 32 (ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΑ -ΤΟΠΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ)**

Έχω ήδη εκφράσει την άποψή μου σχετικά με τη διαφορά που έχουν οι υφιστάμενοι Σύνδεσμοι Εργοληπτών από τα Τοπικά Τμήματα που προβλέπει το Σχέδιο ήδη με την παρουσίαση της πρώτης μορφής του:

Ο Σύνδεσμος Εργοληπτών αποτελεί, ως σωματείο, νομικό πρόσωπο και έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου. Η κτήση νομικής προσωπικότητας συνεπάγεται ικανότητα δικαίου, ικανότητα δικαστικής παράστασης, περιουσία, όργανα, επωνυμία, έδρα και ιθαγένεια. Τα Τοπικά Τμήματα που προβλέπει το Σχέδιο δεν θα αποτελούν νομικά πρόσωπα αλλά θα ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του υπό ίδρυση σωματείου - ενιαίας οργάνωσης. Εφόσον τα νομαρχιακά Τοπικά Τμήματα δεν έχουν νομική προσωπικότητα («αυτόνομες οργανωτικές μονάδες», κατά το τελικό Σχέδιο) δεν μπορεί να έχουν ίδια περιουσία, έσοδα και αυτοδιαχείρισή τους κ.ο.κ., παρά τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο ή στον Κανονισμό Λειτουργίας τους. Άλλωστε ο ίδιος ο Κανονισμός Λειτουργίας των Τοπικών Τμημάτων προβλέπει περιορισμένες «αρμοδιότητές» τους: έκδοση βεβαιώσεων «μετά από σχετική εξουσιοδότηση της Κεντρικής Διοίκησης» και είσπραξη συνδρομών «για λογαριασμό της Οργάνωσης, επίσης μετά από σχετική εξουσιοδότηση της Κεντρικής Διοίκησης» (άρθρο 9), ορισμός εκπροσώπων σε επιτροπές διαγωνισμών μικρών έργων (κατά το άρθρο 9 οι εκπρόσωποι της οργάνωσης σε επιτροπές και συμβούλια για περιπτώσεις έργων άνω της 2ης τάξης - επομένως, σε όλα τα τεχνικά συμβούλια- θα γίνεται από την κεντρική διοίκηση), επιβολή της πειθαρχικής ποινής της επίπληξης στα μέλη (άρθρο 7), ενώ για τη διαγραφή μέλους έχει απλώς το δικαίωμα να την προτείνει στο κεντρικό διοικητικό συμβούλιο (άρθρο 8). Περαιτέρω, ενώ η διοίκηση του Συνδέσμου Εργοληπτών ενός Νομού εκπροσωπεί και αντιπροσωπεύει τους εργολήπτες του Νομού που είναι μέλη του Συνδέσμου, η διοίκηση του τοπικού τμήματος εκπροσωπεί και αντιπροσωπεύει το κεντρικό διοικητικό συμβούλιο της ενιαίας οργάνωσης και οι αρμοδιότητές της επί των τοπικών θεμάτων (πάντα στα πλαίσια αυτής της αντιπροσώπευσης) θα καθορίζονται από τις διατάξεις του Καταστατικού και από σχετικές αποφάσεις του κεντρικού διοικητικού συμβουλίου της νέας οργάνωσης.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτεί η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 38 του Σχεδίου Καταστατικού, σύμφωνα με την οποία το Δ.Σ., δια του Γενικού Κανονισμού Λειτουργίας της Οργάνωσης που εξουσιοδοτείται να συντάξει, μπορεί να συστήνει, να οργανώνει και να λειτουργεί και «άλλα ειδικά ή νομαρχιακά τμήματα».

Άρθρο 7 (ΟΜΑΔΕΣ ΟΜΟΕΙΔΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ)

Η κατάταξη των μελών σε τρεις (3) Ομάδες Ομοειδών Επαγγελματικών Συμφερόντων (Ο.Ο.Ε.Σ.) γίνεται με βάση τις τάξεις του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Κατασκευής Έργων. Υπάρχει κενό σχετικά με την κατάταξη των μελών των προερχόμενων από άλλα Μητρώα που τυχόν θα δημιουργηθούν. Ζήτημα, επίσης, θα δημιουργηθεί σε περίπτωση αύξησης ή μείωσης των τάξεων του ΜΕΕΠ. Η πρόβλεψη του άρθρου 38 παρ. 3, ότι «Με τον Κανονισμό Αρχαιρεσιών θα ρυθμίζονται τα ειδικότερα και λεπτομερειακής φύσης ζητήματα που [...] προκύπτουν από πιθανή τροποποίηση των κειμένων διατάξεων περί μητρώων του άρθρου 3 (ΜΕΚ, ΜΕΕΠ, κλπ)» δεν φαίνεται να λύνει το πρόβλημα αφού, καταρχήν, δεν πρόκειται για «ειδικότερο και λεπτομερειακής φύσης ζήτημα». Σχετικά, δε, με την εξουσιοδότηση του Καταστατικού προς το Δ.Σ. «να συντάξει Κανονισμό Αρχαιρεσιών της Οργάνωσης» προκειμένου, μεταξύ άλλων, να ρυθμίζει τα ως άνω ζητήματα βλ. τις παρατηρήσεις μου κατωτέρω υπό το άρθρο 38.

Άρθρο 8 (ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΜΕΛΩΝ ΣΕ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΑ ΤΟΠΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΟΜΟΕΙΔΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ)

Δεν διευκρινίζεται, ούτε στο άρθρο αυτό ούτε σε άλλο, εάν ένα φυσικό πρόσωπο, που αποτελεί τακτικό μέλος ως επιχειρηματίας, θα ψηφίζει στις εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του Τμήματος και ως ΜΕΚ, δηλαδή με δύο ψήφους (όπως θα ψηφίζουν οι εταιρίες με την ψήφο τους και τα ΜΕΚ τους με τη δική τους). Ή και με περισσότερες ψήφους εάν είναι εγγεγραμμένο και σε άλλο Μητρώο.

Άρθρο 24 (ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ -ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ) και Άρθρο 34 (ΣΥΝΕΔΡΙΟ)

Διάφορες ρυθμίσεις του Καταστατικού εμφανίζουν το Συνέδριο ως μια «μίντι» Γ.Σ. που θα αποφασίζει όταν αυτή δεν θα μπορεί να συγκληθεί. Οι ρυθμίσεις αυτές, εν πολλοίς αντιφατικές μεταξύ τους, είναι, κατά την άποψή μου, ατελέσφορες και απλώς καταδεικνύουν το πρόβλημα της αδυναμίας σύγκλησης της Γ.Σ.:

Προβλέπεται (άρθρο 24 περ. θ') ότι «Σε περίπτωση αδυναμίας σύγκλησης Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με τα άρθρα 25 και 26, οι αρμοδιότητες των παραγράφων 3α έως 3η του παρόντος άρθρου, μεταβιβάζονται αυτομάτως, χωρίς άλλη διαδικασία στο Συνέδριο της οργάνωσης». Όμως η μεν παρ. 3α αφορά στην εκλογή και στην παύση του Δ.Σ. και των άλλων οργάνων, η δε παρ. 3η στην τροποποίηση του καταστατικού και στη διάλυση της Οργάνωσης, θέματα που απαιτούν τη σύγκληση της Γ.Σ. με την παρουσία του μισού των μελών και την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των παρόντων.

Ουσιαστικά το Συνέδριο, πέραν του αντικειμένου των εργασιών του που καθορίζονται στο άρθρο 34 (ανταλλαγή απόψεων, διενέργεια επιστημονικών εκδηλώσεων κ.α.), προορίζεται να υποκαθιστά τη Γ.Σ. σε πρακτικά ζητήματα λειτουργίας της Οργάνωσης (απολογισμός Διοικητικού Συμβουλίου, έγκριση προϋπολογισμού κλπ.) ακριβώς λόγω της δυσχέρειας σύγκλησής της. Σε καμία, βεβαίως, περίπτωση δεν μπορεί να την υποκαταστήσει σε ουσιώδη ζητήματα (όπως η τροποποίηση του καταστατικού), παρά την πρόβλεψη της περ. θ' του άρθρου 24 (βλ. άρθρο 30 του Σχεδίου).

Άρθρο 28 (ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΨΗΦΩΝ)

Σύμφωνα με την παρ. 1, «Δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση έχουν όλα τα τακτικά μέλη τα οποία έχουν εξοφλήσει, το αργότερο ένα μήνα πριν τη Γενική Συνέλευση, το σύνολο των οικονομικών τους υποχρεώσεων προς την Οργάνωση». Τίθενται, εν προκειμένω, τα εξής ερωτήματα: α) τα ΜΕΚ, ως τακτικά μέλη κατά το άρθρο 3, θα ψηφίζουν στη Γ.Σ. που θα έχει ως θέμα την παύση του Δ.Σ. ή και άλλων οργάνων και την εκλογή νέων (κατά το άρθρο 24), όταν δεν έχουν, εκ του Καταστατικού, το δικαίωμα να μετέχουν στις σχετικές εκλογές; β) με πόσες ψήφους θα ψηφίζουν τα ΜΕΚ;

Άρθρο 35 (ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ)

Δεν ρυθμίζεται η διαδικασία διεξαγωγής των αρχαιρεσιών για τα μέλη που δεν ανήκουν σε Τοπικό Τμήμα αλλά είναι εγγεγραμμένα «στα γραφεία της έδρας της οργάνωσης».

Άρθρο 38 (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ - ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ)

Επισημαίνεται η εξουσιοδότηση του Καταστατικού προς το Δ.Σ. να συντάξει και το ίδιο να εγκρίνει Κανονισμούς Λειτουργίας και Αρχαιρεσιών της Οργάνωσης, με τους οποίους να ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, ιδιαίτερα σοβαρά ζητήματα όπως «η σύσταση, οργάνωση και λειτουργία και άλλων ειδικών ή νομαρχιακών τμημάτων», καθώς και εκείνα που θα προκύψουν «από πιθανή τροποποίηση των κειμένων διατάξεων περί μητρώων του άρθρου 3 (ΜΕΚ, ΜΕΕΠ, κλπ)». Και προβλέπεται, μάλιστα, ότι «Όσα αφορούν σε καταστατικές ρυθμίσεις εγκρίνονται σε αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση ή Συνέδριο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το παρόν καταστατικό», η ρύθμιση όμως αυτή, πέραν της αοριστίας της, προϋποθέτει να είναι εφικτή η σύγκληση μιας καταστατικής Γενικής Συνέλευσης.

Συνοψίζοντας τις ανωτέρω παρατηρήσεις σημειώνω ότι

α) Δεν είναι γνωστά τα μέλη που θα αποτελούν τη νέα Οργάνωση αφού δεν υφίστανται σήμερα τα Μητρώα ιδιωτικών έργων,

β) Δεν είναι διασφαλισμένη η δύναμη της ψήφου των μελών (στα πλαίσια, έστω, της πολλαπλής ψήφου) αφού μπορεί να επηρεαστεί είτε από αλλαγές στις τάξεις του ΜΕΕΠ είτε από τη συγχώνευση με άλλη οργάνωση είτε από την εισροή μελών από νέα Μητρώα (οπότε το πρώτον θα ρυθμιστεί ο αριθμός των ψήφων τους, όπως και των ψήφων των «διπλοεγγεγραμμένων») είτε, τέλος, από τη δημιουργία ή μη τοπικών ή ειδικών τμημάτων,

γ) Δεν είναι απολύτως σαφείς οι διατάξεις που αφορούν στις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των κυριότερων οργάνων της Οργάνωσης (Γ.Σ., Δ.Σ. και Συνέδριο) με αποτέλεσμα, εξαιτίας και της δυσκολίας σύγκλησης της Γ.Σ., το Διοικητικό Συμβούλιο να καταστεί το μόνο σχεδόν όργανο που θα αποφασίζει χωρίς, όμως, αυτό να προκύπτει από ρητές διατάξεις του Σχεδίου καταστατικού,

και κυρίως λόγω αυτών καθίσταται ευάλωτη η όποια ισορροπία προσεγγίστηκε συνδικαλιστικά μεταξύ των μερών.